

SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR JUDEȚUL HUNEDOARA

Deva-330065, str. Gheorghe Barițiu nr. 2

Tel. / fax: 0254 211642

E-mail: sip@siphd.ro

http: www.siphd.ro

Educația – un domeniu fără sindicate?

Depoziție în cadrul audierii publice "Mai este nevoie de un dialog social real?" – Deva, 26 noiembrie 2011

Legea nr. 62/2011 prevede, în cadrul art. 3 alin. (2), posibilitatea înființării unui sindicat doar în condițiile inițiativei a minim 15 salariați din aceeași unitate. Această prevedere care a stabilit noi cerințe privind numărul de membri ai aceleiași unități pentru care se permite înființarea unui sindicat, deși este o cerință care nu este incompatibilă cu Convențiile și Recomandările OIM (spre exemplu Convenția nr. 87), se poate aprecia că nu este stabilită la un nivel rezonabil, astfel încât să nu se împiedice înființarea de organizații.

Desigur, prevederile privitoare la ce înseamnă un număr rezonabil pot varia în funcție de condițiile specifice în care se impune o anumită restricție, dar este evident că trebuie să se țină cont de proporția de unități mici din țară.

Caracterul restrictiv al acestei prevederi în sensul împiedicării înființării de sindicate este cu atât mai evident dacă se consideră domeniul educației.

Estimând numărul actual al unităților școlare cu personalitate juridică la aproximativ 11000 de unități, o parte dintre acestea, cu precădere în mediul rural, nu au încadrat un număr minim de 15 persoane, fără să mai vorbim doar de personal didactic și didactic auxiliar, ceea ce înseamnă imposibilitatea constituirii din punct de vedere legal la nivelul acestor unități a unor organizații sindicale.

Mai mult, art. 129 alin. (1) prevede obligativitatea negocierii colective la nivel de unitate doar în măsura în care sunt încadrați cel puțin 21 de salariați. Această prevedere, chiar acolo unde numărul minim de salariați pentru constituirea unui sindicat este realizat, exclude de la posibilitatea deschiderii de negocieri colective o altă parte a unităților de învățământ. Cu alte cuvinte, o astfel de prevedere induce ideea inutilității organizațiilor sindicale în unitățile cu mai puțin de 21 de salariați.

De asemenea, noua lege a dialogului social prevede drept condiție a recunoașterii reprezentativității la nivelul unei unități ca 50% + 1 din numărul salariaților să fie membri ai organizației sindicale. Pe lângă faptul că această prevedere determină din start existența unei singure organizații sindicale în fiecare unitate, ea este cu atât mai restrictivă dacă se au în vedere, cumulativ, și condițiile de înființare ale unui sindicat.

Particularizând la nivelul sistemului de educație, noile condiții de constituire a organizațiilor sindicale, respectiv de stabilire a reprezentativității, semnifică necesitatea constituirii din punct de vedere legal a aproape 10000 de organizații sindicale, demararea procedurilor de recunoaștere a reprezentativității în cea mai mare parte dintre acestea, precum și, ulterior recunoașterii reprezentativității, demararea demersurilor de negociere a unor contracte colective de muncă.

Practic, în condițiile unei schimbări radicale a condițiilor de funcționare a organizațiilor sindicale în sistemul educativ – în măsura în care prin noua lege a educației a fost schimbat angajatorul, în prezent

SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR JUDEȚUL HUNEDOARA

Deva-330065, str. Gheorghe Barițiu nr. 2

Tel. / fax: 0254 211642

E-mail: sip@siphd.ro

http: www.siphd.ro

unitatea școlară, anterior inspectoratele școlare, noua legislație destructurează aproape în totalitate mișcarea sindicală din învățământ.

Desigur, noua legislație reafirmă posibilitatea reprezentării prin intermediul reprezentanților salariaților. Este evident însă că o astfel de posibilitate, în condițiile funcționării unităților școlare, a dimensiunii acestora (cu precădere de dimensiuni mici), nu are nici un fel de viabilitate. Practic, în noile condiții se elimină principiul promovării negocierii colective în sensul art. 4 al Convenției nr. 98. Noua situație nu este în concordanță nici cu Convenția privitoare la reprezentanții salariaților, nr. 135/1971 și nici cu Convenția privind negocierea colectivă nr. 154/ 1981, ambele ratificate de România, care conțin prevederi explicite care garantează că *“atunci când în aceeași unitate există și reprezentanți ai sindicatului și reprezentanți aleși, trebuie să se ia măsurile convenite astfel încât să se asigure că existența reprezentanților aleși nu este folosită ca să submineze poziția sindicatelor existente”*.

De altfel, rațiunea existenței unor contracte colective de muncă este pusă și în prezent la îndoială, având în vedere refuzul managementului unităților școlare, precum și al inspectoratelor școlare de a pune în aplicare contractele colective de muncă în pofida aplicabilității acestora din punct de vedere legal, în condițiile în care legea nu prevede sancțiuni în astfel de situații.

Coroborând toate acestea, este evident că motivațiile modificărilor legislative în ceea ce privește dialogul social, cel puțin în raport cu sistemul bugetar și mai ales în raport cu sistemul de învățământ sunt mincinoase. Singurul scop al acestor modificări, în condițiile în care nu se poate invoca necunoașterea modului de organizare și de funcționare a sistemului educativ, a fost și este acela de destructurare a mișcării sindicale, respectiv a capacității sindicatelor de a promova și apăra drepturile salariaților.

Care ar putea fi soluțiile? Desigur, în măsura în care se mai dorește existența dialogului social în sistemul de învățământ...

Având în vedere că, în primul rând, sistemul de învățământ este reglementat de o legislație unitară, atât în ceea ce privește relațiile de muncă, cât și în ceea ce privește sarcinile de muncă, inclusiv prin statutul cadrelor didactice, general valabil, iar în al doilea rând faptul că inspectoratele școlare județene și-au păstrat atribuțiile în ceea ce privește implementarea și respectarea acestei legislații unitare, este evident că în cadrul acestui domeniu constituirea din punct de vedere legal a sindicatelor trebuie să se poată realiza raportat la acestea, respectiv la nivel județean, așa cum s-a funcționat de altfel și până în prezent.

După aceea, având în vedere reglementarea funcționării unităților de învățământ în mod unitar, apartenența acestora la sistemul bugetar și dependența de reglementări salariale specifice, stabilirea reprezentativității și implicit posibilitatea negocierii colective trebuie să se realizeze tot la nivel județean. O astfel de soluție este viabilă cu atât mai mult cu cât inspectoratelor școlare județene le este acordat și atributul controlului în raport cu unitățile școlare, așa încât opunerea ca partener de dialog social a organizației sindicale constituite la nivel de unitate față de inspectoratul școlar județean (autoritate în raport cu toate unitățile școlare) este lipsită de sens.

Astfel, încercând să sintetizăm, considerăm că o continuare a existenței dialogului social în cadrul sistemului educativ depinde esențial de modificări legislative precum:

SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR JUDEȚUL HUNEDOARA

Deva-330065, str. Gheorghe Barițiu nr. 2

Tel. / fax: 0254 211642

E-mail: sip@siphd.ro

http: www.siphd.ro

1. Modificarea articolului 1 litera k din Legea nr. 62/2011 în sensul introducerii unei excepții pentru sistemul de învățământ în definirea termenului de "unitate", astfel încât prin acesta să se desemneze și Inspectoratele școlare județene.
2. Admiterea, în cadrul sistemului de învățământ, a constituirii organizațiilor sindicale la nivel județean, cu posibilitatea recunoașterii reprezentativității acestora în măsura în care sunt membri de sindicat ai respectivei organizații sindicale cel puțin 1/3 din numărul salariaților.
3. Modificarea art. 128 din Legea nr. 62/2011 în sensul introducerii posibilității de negociere colectivă indiferent de nivel, în funcție de voința părților.

Bineînțeles, aceste modificări își pot dovedi utilitatea și caracterul benefic pentru derularea dialogului social și implicit consolidarea democrației în România, doar în măsura în care Guvernul României, clasa politică în general din România mai reține ca aspirație democratizarea societății românești și însănătoșirea acesteia.

21.11.2011

Biroul Executiv al S.I.P. Județul Hunedoara

Gavril Vinczi, vicepreședinte S.I.P. Județul Hunedoara